

Синаксар у 1. дан по Вознесењу, у петак.

Празник сreteња чудотворне иконе Пресвете Владичице наше Богородице и Приснодјеве Марије, зване Пећска.*¹²⁰

Врема побожном предању ову знамениту икону насликао је Св. апостол и јеванђелист Лука, у Гетсиманији, крај гроба Св. Богородице, око 48. године. Византијски цар Лав Мудри је 460. године икону пренео из Јерусалима у Цариград, у храм Пресвете Матере Божије; а одатле је 988. године послата у Херсон, у којем ју је дочекао руски велики кнез Владимир – пред њом се крстио, и (тима) отпочео крштавање руског народа. Око 989. године, икона се налазила у Великом Новгороду. Одатле је однета у Никеју, где ју је затекао и Св. Сава Србски, у цариградског патријарха који је тамо боравио, којем је био дошао ради успостављања аутокефалне Србске цркве. Патријарх је испунио Савину молбу, и хиротонисао га за првог србског архиепископа, и том приликом му је даровао на благослов и ову икону, коју је Светитељ Сава донео са собом у Србију. Од тог времена, она стално пребива у Србији, а од пресељења Архиепископије из Жиче – у Пећи, па је стога и названа Пећском чудотворном иконом Мајке Божије.

Чудотворна икона Мајке Божје Пећске постављена је у нарочитом трону (Проскинитар), и окићена је многобројним и драгоценим украсима, у знак захвалности за услишене молитве, које су пред њом узношене. Учинила је многа чуд(ес)а и знамења у граду Пећи, и уопште у србском народу: сачувала га од колере, била утеха у вековима робовања под Турцима, радост у жалости, лекар у болести, пријатељ у невољи, охрабрење у страдањима и на самрти. Веома је поштована код Срба, Турци су се према њој односили коректно и са поштовањем, а Албанци су чували Патријаршију, и према икони гајили страхопоштовање.

Повремено је икона ношена по српским крајевима, где је уношена у храмове и домове верника, и пред њом су читане даноноћно молитве. У престолном Београду (а касније и у Земуну) је 1936. године необично свечано дочекана, о чему је писала сва тадашња штампа. Од 14. до 17. фебруара 2013. године поново је боравила у Београду – у малом храму Св. Саве на Врачару, где је мноштво верног народа побожно дочекало, и даноноћно и стрпљиво чекало у реду да би јој се поклонило.

^{120*} за састављање овог синаксара смо користили два текста: 1.) из „Светачника“ еп. Хризостома (Столића) Хиландарца, том 2, стр. 686; и 2.) нешто опширнији са форума [„Православна Србија“](#). Текст ће вероватно бити још редигован, а могуће и преведен на црквено-словенски језик; па га зато дајемо овде на крају, а не на предвиђеном месту за Синаксар, после 6. Песме Канона.